

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,*
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ

Orthodoxorum Medicorum Patrono.
QUÆSTIO MEDICA,
*QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis vigesima
tertiâ mensis Decembris, anno Domini M. DCC. LXII.*

**SIMONE VACHER, Doctore
Medico, Præsides.**

An refusa in sanguinis alveum Pinguedo cedat in Corporis nutrimentum?
I.

SIC à naturâ comparatum est Corpus humanum, ut per-
petuo fluxu dissilientur & avolent illius liquida, solidæ vero
partes deterantur sensim & abradantur. Hinc brevè tota
machina corrueret, penitusque fatisceret, nisi perpetuâ
novi accessione pabuli foveretur citò labentis vitæ flam-
mula. Quamdiù molles adhuc & tenellæ fibræ motui cordis
& artieriarum succum nutritium impellenti obsecundant, tamdiù in om-
nem dimensionem augetur corpus, & est accretio. Si verò jam ad æmulum
* OLIVARIO BOUGOURD. Auctore, 1733.

pervenerit, neque facillè cedant firmatæ partes, tunc solummodò nutriri dicitur. Cave tamen existimes quamlibet materiam seu augendæ, seu reparandæ Corporis nostri substantiæ esse idoneam. Quantula pars ingestorum alimentorum huic muneri par efficitur! Quot & quàm variis agitando & versando modis quæcumque *molecula* in Corporis nutrimentum destinatur! At quoquo modo misceantur, terantur, Vasorum oscillationibus diverberentur humores, qui fluunt in Arteriis & Venis, nondum tamen jure dixeris nutritios, nisi ejus sint indolis, ut in substantiam nostram facessere valeant.

II.

NUTRITIONIS opus quo pacto absolvatur, attentus considera. Perpende quantà curâ provideat sedula parens Natura, ne quid sibi minus consentaneum admittat. Chylum perennandæ vitæ dicatum fomitum, ope digestionis in Ventriculo inchoatum, in duodeno deinde perfectius elaboratum excipiunt exigua Vasorum lacteorum orificia. Tùm varias ille trajiciendo glandulas, magis ac magis attenuatur, lymphæque simul permixtâ diluitur. Demùm ex communi receptaculo canalem Thoracicum ingressus in patentem Sanguinis alveum transfunditur. Ibì cordis & arteriarum impulsu quassatus & agitatus, Vasorumque *pulmonalium* pressioni commissus partim in globulos effingitur, partim *gelatinosam* formam induit, partimque serosus remanet. Quorsùm hæc omnia? ut partes ad nutriendum idoneæ à cæteris expeditæ & sejunctæ jugiter avolantes particulas supplere possint. Sic enim præparatus & sui juris factus nutritius humor arteriolarum lateraliū *poros* subit, ultimorum Vasculorum parietibus adhærescit, spissescens agglutinatur, & in propriam Corporis substantiam convertitur. Sic aut eadem perseverat Corporis moles, aut etiam in majus excrescit.

III.

SI consuetis defraudetur aliquandiū Corpus alimentis, nec, quas patitur indefinenter, jacturas resarciat; primum exhalantur fluidiores particulae. Tùm solidæ sensim deteruntur, angustantur Vasa, cutis frequentibus sulcata rugis flaccescit. Nimirum pinguedo & succi, quibus fibræ turgebant, paulatim in Sanguinis massam refluunt, penitusque dissipantur. Num dubitas pinguedinem resluere? Attende morbo tentatum corpus quàm celeriter emacrescat; observa Sanguinem in Venis *uncluosum* esse magis quàm in arteriis, urinisque Tabidorum pinguedinis guttulas innatantes manifestò conspici. Hæc autem reslua materies, quod sæpius motu circulari abripitur, acrioribus & salinis, quibus tunc Sanguis redundat, partibus magis magisque attenuatur & per cutis *poros* avolat. Undè tunc temporis crassiori & foetidiori sudore squallida cutis est. Sed fac leniori motu circumferri pinguedinem, nequaquam tamen in fibras, membranas, musculos concrefcere poterit, nec in Cartilagineas & Ossâ indurari. Non eam quippè *durilitatem* acquirere valet, quæ necessaria est, ut in hæc partes solidescat. Conferatur enim cum lymphâ, quam veram ac genuinam esse nutritionis materiem omnes agnoscunt & fatentur. Hanc si calori exposueris, dissilatâ tenuiori & aquosâ parte,

quod residuum superfuerit, jam ductile, jam *filamentosum* ac propè membranaceum erit. Pinguedo, si eodem modo tractata fuerit, jam tota fusa magis ac magis liquecet, nedum concreseat.

I V.

DUM corpus benè constitutum, nec fibris donatum rigidioribus cibis pascitur euchymis, nec duro labore fraagitur, neque curis aut animi mœrore conficitur, maximam tunc pinguedinis molem cumulat. Quid ita? Pars oleosa sanguinis placido motu circulantis, cum redundet, appellendo ad membranam adiposam in ejus sacculos deponitur. Non unâ in parte tantum reperitur ejusmodi membrana. Proximè cuti subjecta totum ferè corpus obvolvit. In intimas etiam cavitates usque penetrat eadem non interrupta; cum flatus in eam immixtus interiores quoque simul distendat. Omentum verò præcipuum videtur secretæ pinguedinis receptaculum. Hoc viscus duabus constat lamellis tenuissimis, quas mille complicatæ modis arteriarum & venarum propagines perreptant, innumerisque distinguunt areolis. Nec ablimili membranâ vestiuntur etiam internæ ossium cavitates, in quibus pinguedinis species quedam Medulla dicta secernitur. Hæ membranæ plurimis constant cellulis in se invicem hiantibus, in quas ex ultimis arteriarum sinibus exsudat adiposa substantia. Hæc per morbum aut inediam uberius in sanguinem per venarum capillamenta resorbetur. Neque enim verisimile est dari peculiares ductus, quos observasse sibi visus fuerat Malpighius (1), cum eos ipse postea in dubium revocaverit (2), nec admitte-
(1) Exercit. de omento, &c.
(2) In oper. posthum.
(3) Morgag. adv. Anat. Hist. comp. Anat.

V.

NON tamen sine consilio certis in partibus copiosiores pinguedinem congestit Natura sagax & provida. Hanc oleosam substantiam grandiorum ossium cavitatibus indidit, quâ hæc emollita & lubricata obviorem corporum incursum minus faciliè frangerentur. Eam quoque variis musculis interstravit, uti forent ad omnes motus flexiliores. Hac eadem torum Omentum scatere videas, tum ut bili constituendæ interserviat, tum ut certa ejus portio venam cavam ingressa per universum corpus assiduo circuitu feratur. Enimverò pinguedinis globuli sanguini supernatantes tum in arteriis (1), tum in venis (2), observantur. Quod nisi res ita se haberet, jam soluta sanguinis compages extricaretis salium spiculis, partes nervosas ac membranas permolestè lancinaret, undè malorum uberrima scaturigo, uti videre est in Phthisicis. Undè enim tam citò emaciantur & contabescunt, nisi quia illorum sanguis partibus oleosis, quibus irretiuntur ejus principia, ferè orbatus,

(1) Morgag. adv. Anat. I.

(2) Malpigh. de omento, &c.

(3) *Mém. de
l'Acad. des
Sciences.
ann. 1700.*

membranas omnes mordet, pungit⁴, vellicat. Tunc autem si quid pinguedinis in facellis adipolis coacervatum fuerit, illud brevi liquatur & solvitur, ut in sanguinem refusum ejusdem acrimoniam contemperet ac retundat. Nec alia ratio afferri potest, cur istis in calibus agrotos tantoperè juvent pingua & oleosa. Hæ sunt adipis dotes, hi sunt usus. Ossium medulla ab reliqua pinguedine non-nisi majori tenuitatis gradu discriminari videtur. Iisdem subjacet vicissitudinibus, nec pro variis Lunæ phasibus, juxta vulgi opinionem, sed pro majori aut minori corporis exercitio, lautioribus vel durioribus cibis, augetur & minuitur. Nec ossibus nutriendis impenditur, ut crediderant Hippocrates & Galenus. Dantur enim vasa sanguifera, quæ internæ ossium substantiæ succum nutritium impertiantur (3), quemadmodum & in reliquis partibus.

Ergo refusa in Sanguinis alveum Pinguedo non cedit in Corporis nutrimentum.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

*M. Carolus Franciscus
Theroulde de Vallun,
Eques.*

*M. Anna Carolus Lor-
ry,*

*M. Bernardus Nicolaus
Bertrand.*

*M. Stephanus Ludovicus
Geoffroi, Societatis Bota-
nica Florentina Socius.*

*M. Dionysius Pantier de la
Breville, S. S. Delphini
& Delphina Medicus pri-
marius designatus.*

*M. Natalis Andreas Joannes
Baptista Chesneau.*

M. Carolus Payen.

*M. Tussanus Gilbertus Boul-
land, Consiliarius Medicus
Regis ordinarius in ejus
Castello.*

*M. Gaspardus Cochon du
Puy, Regii ordinis Eques,
Regis Consiliarius, & in
arce Maritima Rupisfor-
tensi Anatomæ & Chi-
rurgie Professor Regius.*

Proponebat Parisiis FRANCISCUS PORTIER, Lavaillæus-Cenoma-
pens, Doctor Medicus Andegavensis, necnon saluberrimæ Facultatis
Medicinæ Parisiensis Baccalaureus. A. R. S. H. 1762.

A SEXIA AD MERIDIE V.

Typis Viduæ QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ
Typographi, 1762.